

Odpověď zpracovaná podle právního stavu ke dni
15. června 2026

Související ustanovení právních předpisů

§ 38 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Dotaz

Jak je zákonem upravena odpovědnost zastupitele obce?

Odpověď

Zastupitel obce je povinen vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře. Co to konkrétně znamená, se posuzuje podle okolností. Po běžném zastupiteli sice není možné spravedlivě požadovat podrobnou odbornou znalost právní problematiky fungování obce, na druhou stranu nese odpovědnost za své rozhodování v zastupitelstvu (jsou-li tedy k rozhodnutí zapotřebí odborné znalosti, jimiž zastupitelstvo nedisponuje, mělo by si je opatřit např. zadáním znaleckého posudku, uložením právní analýzy odbornému úřednímu aparátu obce apod.).

Odpovědnost majetková (či dokonce trestní) nastává v praxi spíše v naprosto zjevných případech hrubé nedbalosti nebo při úmyslném poškozování zájmů obce. U radních či starosty je požadovaný standard péče samozřejmě vyšší.

Pokud jde o odpovědnost trestní: Tato otázka byla dlouho nejasná, v posledních letech se však soudy přiklonily k přísnějšímu výkladu. Asi nejznámější je v tomto směru případ českokrumlovského zastupitelstva, které se rozhodlo uhradit náklady na právní zastoupení tří jeho členů. Policie toto rozhodnutí vyhodnotila jako porušování povinnosti při správě cizího majetku a stíhala zastupitele, kteří pro usnesení hlasovali. Postup potvrdil i Ústavní soud (usnesení sp. zn. II. ÚS 265/07). Tento postup byl široce kritizován, je však nutno jej respektovat a vyvodit z něj důsledky. Trestní stíhání zastupitelů a radních je však zcela výjimečné. Zákon dává zastupitelům poměrně široký prostor pro úvahu: „Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti.“ (§ 38 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Co je účelné a v zájmu obce, to už je na úvaze zastupitele jako zástupce voličů. Trestně stíhatelné jsou tedy především zjevné excesy. Porušení povinnosti při správě cizího majetku je totiž trestné, pokud je spácháno úmyslně, případně z hrubé nedbalosti („jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele“). Odpovědný zastupitel, který nevykonává svou funkci zjevně bezohledně, se jej nemusí obávat. Praktický příklad takové odpovědnosti může být např. rozhodnutí Nejvyššího soudu 5 Tdo 827/2012: Zastupitelé prodali obecní pozemky za cenu 3x nižší než byla cena obvyklá, a to i přesto, že byli na tento nepoměr upozorněni opozicí. V takovém případě je nepochybné, že jednali hrubě nedbale. Byli tedy odsouzeni. Další trestné činy (např. zneužití pravomoci, podvod či korupční trestné činy) je pak možné spáchat pouze úmyslně, odpovědnost za nedbalost zde nepřichází v úvahu. Přesto zákon obsahuje řadu neurčitých pojmů a je možné, že policie (státní zástupce) bude mít na jejich výklad jiný názor než zastupitelstvo.

Lze proto doporučit, aby zastupitelé věnovali zvýšenou péči rozhodnutím, ve kterých se nakládá s majetkem obce, a dále aby v těchto případech trvali na zápisu z hlasování po jménech. Pokud jde o míru (soukromoprávní) odpovědnosti zastupitele za škodu, ustanovení § 79 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, výslovně stanoví, že odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu, kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce, se řídí právní úpravou zákoníku práce (tedy zákonem č. 262/2006 Sb.). Soukromoprávní odpovědnost zastupitele za hlasování je naprosto výjimečná, protože zastupitel je povinen

Vždy aktuální
odpověď

hlasovat podle svého vědomí a svědomí a obec po něm nemůže soudně vymáhat, aby hlasoval určitým způsobem (s výjimkou zjevných excesů, viz výše). Navíc je absurdní, že by většina v zastupitelstvu schválila určité rozhodnutí a poté odhlasovala podání žaloby proti sobě samé (může to být nicméně aktuální po volbách při změně politického vedení obce). V případě radních a starostů jsou postihy častější, protože ti jsou výkonnými orgány obce a předpokládají se u nich větší znalosti záležitostí obce a větší péče. Při posuzování odpovědnosti není ani tak podstatný konečný dopad rozhodnutí, jako spíše to, jestli mu radní věnoval náležitou pozornost, jestli si opatřil potřebné podklady, a to v takové míře, v jaké lze spravedlivě požadovat vzhledem k jeho postavení. Za „špatná rozhodnutí“ nesou však vždy odpovědnost politickou.

Závěrem pro úplnost dodáváme, že účelem služeb právní poradny je poskytnutí základních informací ohledně jednotlivých dotazovaných případů tak, aby tazatel získal přehled o svých právech, povinnostech a možnostech dalšího postupu. Výše uvedené vyjádření tedy nemůže v žádném případě nahradit poskytnutí plnohodnotných právních služeb poskytovaných advokátní kanceláří v rámci standardního výkonu advokacie, neboť jeho účelem není vyřešení konkrétního právního případu, ale základní seznámení tazatele s jeho situací a případnými možnostmi, které mu právo nabízí k řešení jeho postavení.

Rovněž upozorňujeme, že výše uvedený právní názor není právně závazný, neboť k závaznému výkladu právních předpisů jsou v konkrétních případech oprávněny pouze příslušné soudy.

Děkujeme za Váš dotaz. Více informací o službách právní poradny naleznete na internetových stránkách <https://www.poradnaproobce.cz>. Pokud jste s naší prací spokojeni, informujte o možnostech právní poradny také své kolegy.

Děkuji za Váš dotaz. Pokud budete potřebovat další právní radu, neváhejte se na mě obrátit.

JUDr. Václav Chmelík

Václav Chmelík

JUDr. Václav Chmelík
advokát

KVB advokátní kancelář s.r.o.
vaclav.chmelik@akkvb.cz

O odbornost a správnost odpovědí pečuje KVB
advokátní kancelář s.r.o

Poskytujeme komplexní právní servis městským a obecním úřadům, včetně individuálního právního poradenství voleným představitelům územních samosprávných celků. Zajišťujeme právní zázemí pro územní samosprávné celky při výkonu samostatné i přenesené působnosti. Díky současným technickým prostředkům jsme schopni zajistit okamžitý právní servis po celém území České republiky.

Podrobné informace o námi poskytovaných službách, právním týmu a našich referencích naleznete na internetových stránkách www.akkvb.cz.

Kontaktovat nás můžete i telefonicky na čísle 226 259 401 nebo e-mailem na adresu pravnik@akkvb.cz.

Byli jste spokojeni s odpovědí? Využijte možnosti Poradny pro obce v plné šíři a pořídte si

BALÍČEK SLUŽEB ZÁKLAD

🕒 12 měsíců

👥 11 osob

- neomezený přístup k více než 3 100 zpracovaným a neustále aktualizovaným právním radám
- neomezené pokládání individuálních právních písemných dotazů
- neomezené pokládání účetních písemných dotazů
- neomezený přístup ke všem vzorům automatických dokumentů
- neomezený přístup ke Sbírce zákonů v rámci Poradny pro obce
- zobrazování příslušných ustanovení právních předpisů u právních stanovisek
- vypracovaná právní stanoviska přiřazená k jednotlivým ustanovením právních předpisů
- již od 650 Kč bez DPH měsíčně. Více informací naleznete na www.poradnaproobce.cz/e-shop